

**Tractatus Exegeticus Ad Librum III. Decretalium Gregorii
IX. Materiam successionis Testamentariæ, & Legitimæ,
nec non Parochorum, Regularium, & Patronorum jura,
aliaque ad rem Liturgicam spectantia ...**

Scharz, Oddo

Salisburgi, 1740

§. Unicus. Sensus hujus Rubricæ, & Nigri Tituli exponitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63798](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63798)

des conjugalis impune violari & fran- lia, cum æque male cohæreant, attin-
gi queat, §.3. hæc, inquam, & simi- gere nolo, sed ad alia propero.

TITULUS XXXIII.

De Conversione Infidelium.

Materia præsentis, & præcedentis Tituli sedem sibi pro-
priam vendicat in *lib. 4. tit. de Divort.* Quocirca pro-
lixiori Commentario circa eandem in præsens absti-
nentes sensum duntaxat hujus Rubricæ, & quæ in *nigro*, sive
Textibus sub eadem positis tractantur, duobus, ut ajunt,
verbis insinuabimus.

§. Unicus.

Sensus hujus Rubricæ, & Nigri hujus Tituli exponitur.

SUMMARIA.

1. Quomodo Matrimonium inter infideles contractum dissolvi possit? Et qui ve-
niant nomine infidelium? 2. Nigrum h.t. exponitur. 3. An liberi infide-
lium invitis parentibus Baptizari possint? 4. Si ipsimet petant Baptizari.
5. Aut infra annos discretionis constituti morti sint proximi. 6. Aut pa-
rentes eorum mancipia Christianorum sint, etiam ipsis invitis Baptizari
possunt. 7. Secus si plena gaudeant libertate. 8. Pactum, quo suscepti
liberi ex matrimonio inter Catholicum, & v.g. Lutheranam inito sequan-
tur Religionem patris, si mares sint, scemella vero matris, nullum esse dici-
mus. 9. Cur matrimonium potius quam patrimonium vocetur maris &
scemina conjunctio? 10. De Bæbmeri scriptis ad h.t. remissivè.

IN hoc Titulo altera affertur causa,
ex qua matrimonium inter infide-
les, quatenus contractus Civilis,
non vero Sacramentum est, vivente
utroque conjuge dissolvi possit, nimi-
rum, si alterutra pars infidelis ad fi-
dem orthodoxam convertatur. Ve-
niunt autem hic nomine *infidelium*,
pagani, sive, qui fidem nunquam su-

sceperunt, non vero *heretici*, qui po-
tius reverti, quam converti dicuntur.
Quodsi igitur alter infidelium conju-
gum ad fidem Catholicam converta-
tur, altero vel nullo modo, vel non
sine blasphemia Divini Nominis, vel
ut eum pertrahat ad peccatum mor-
tale, ei cohabitare volente, is, qui re-
linquitur, ad secunda, si voluerit, vota

Ll 3

trans-

transire poterit. *cap. 7. de Divort.* ubi plura circa hanc separationis causam DEO dante afferemus.

2 In *Nigro h. t.* duo præcipue statuuntur I. quod infidelis ad fidem conversus mulierem fidelem non possit matrimonio sibi jungere, cujus machinatione & dolo concurrente is maritum occidit. *cap. 1. h. t.* Est hoc impedimentum *Ecclesiasticum*, adeoque si ex simili machinatione inter infideles mors alterius conjugis fuisset procurata, secuta dein conversione, nihil obstaret, quominus conjuges delicti complices matrimonialiter conjungi possent, cum impedimenta Ecclesiastica, sicut & aliæ leges Ecclesiæ, infideles non stringant, ut dictum in *tit. de Constit.* Gonzalez ad *cap. 1. h. t. num. 1.* II. Si una tantum pars, sive vir, sive uxor ad fidem convertatur, proles communis, si doli capax nondum fuerit, converso assignari debeat, ne pervertatur. *cap. 2. h. t.* cum summa sit ratio, quæ pro Religione facit. *l. 43. ff. de Relig. & sumpt.* Sin vero proles doli capax, & sufficienti rationis usu polleret, libero potius arbitrio relinquenda, nec invita baptizanda foret.

3 Opportunè hic quæsieris, an infidelium liberi invitis parentibus ad fidem orthodoxam mediante Baptismo traduci valeant? Negat Schola Thomistica cum suo S. Doctore 2.2. Q. 10. art. 2. & part. 3. Q. 68. artic. 10. & Quodlib. 2. art. 7. & præter alios Canonistas à se relatos Fermosinus ad *cap. 9. de Judeis. Q. 2. num. 1. & seqq.* Affirmant e contra Scotistæ, quos etiam sequitur Zasius tom. 5. Q. 1. de *Judeis*, cujus argumenta refert, & refutat

Bœhmerus ad *h. t. §. 46. & seqq.* Clericus de Baptismo *Decis. 42.* postquam utriusque Scholæ potiora argumenta proposuisset, distinctionis fœdere dissentientes componere, & in concordiam reducere contendit, quem etiam nos sequimur, &

Dicimus I. si liberi infidelium jam ad annos discretionis pervenerint, petantque sincera intentione baptizari, recipiendi sunt, tametsi eorum parentes reclamant. Ratio est, quod sicut quisque remedia salutis quærere, sibi que applicare tenetur de jure naturæ & Divino, ita ab eorundem procuratione, & applicatione à nemine impediri possit, & consequenter nec liberi Baptismum sponte appetentes ab ipsius susceptione per parentes impediri possunt. V. Zasius *d. l. Q. 2. per tot.* & Bœhmerum *h. §. 56.*

Dicimus II. Si liberi infidelium infra annos discretionis constituti cum morte luctentur, ita, ut ipsos periculum hoc evasuros esse spes prudens non super sit, possunt, imo etiam debent invitis quoque parentibus baptizari. Ita exposcit salus animæ in confinibus mortis constitutæ. Vid. Gobat de *Baptis. tractat. 2. num. 225. & seqq.*

Dicimus III. Si parentes infideles sint mancipia Christianorum, possunt eorum liberi, non attenta parentum contradictione, Baptismo offerri. Fermosin. *d. Q. 2. num. 18.* cui etiam ad stipulantur Bœhmerus *h. t. §. 55.* hanc Conclusionem extendens ad liberos infidelium *expositos.* Interim, ut bene monet Clericus *d. decis. num. 8.* domino incumbit, liberos ejusmodi baptizatos, cum adoleverint, in fide

Ca-

Catholica instituere, vel aliis instituentibus tradere, nec unquam parentum curæ eos posthac committere, quo perversionis & apostasiæ periculum evitetur.

7 Dicimus IV. Quando parentes infideles ex Principis Catholici benignitate potiuntur plena libertate, ac iurium communione cum civibus Catholicis (prout in aliquibus locis Italiae Turcis & Judæis id indulgeri testatur Clericatus) eorum infantes baptizare non licet, ex ratione, quod hoc casu, cum liberi maneant in potestate parentum, & ab iis educantur, facile à fide orthodoxa in infantia suscepta abduci, sicque Sacramentum Baptismi dehonoriari possit.

8 Quæstioni præcedenti aliam subnectimus, in qua quaeritur, an in Germania, ubi Catholicos inter & Protestantibus, nec non Reformatos matrimonia crebrius ineuntur sub hoc pacto, ut liberi masculi sequantur Religionem patris, foemellæ vero eadem cum matre sacra colant, id pactum licitum, validumque sit? Resp. cum Navarro *Consil. 1. de Constit. num. 63.* Azorio *part. 1. Instit. Moral. lib. 8. Q. 6.* id genus pacta non modo repugnare iuri Ecclesiastico per *cap. 2. de Convers. Infid.* verum etiam Juri Divino, adeoque tanquam turpia non valere, nam parentes tenentur hoc jure de remediis salutis providere liberis, quæ cum extra Ecclesiam Catholicam non repe-

riantur, sequitur, quod nec pacto se obstringere queant, ut liberi principis ab orthodoxa fide alienis imbuantur. Scimus tamen propter *meum, & tuum* frigidum illud motivum contrarium in nonnullis locis praticari, sed nec bona, nec salva fide.

9 Illud porro ad *b. t.* notandum venit, quod ratio, cur legitima maris & foeminae conjunctio *matrimonium* potius quam *patrimonium* vocetur, esto pater matre præstantior sit tam sexu, quam dignitate *l. 9. ff. de stat. hom.* à Gregorio IV. in *cap. 2. b. t.* hæc rediditur, quod proles matri *ante partum onerosus, in partu dolorosus, post partum laboriosus esse noscatur.* Vid. Gonzalez ad *d. cap. num. 4. § 5.*

10 Cætera, quæ hic Bœhmerus prolixo calamo persequitur, *Missionariorum*, ad conversionem gentium destinatorum, potissimum officium spectant: etenim in hanc quoque messem falcem mittit. Principia, quæ id genus operariis pro debite, & rite exequendo munere suo præscribit, sicut pleraque alia sua, aut falsa, aut parum tuta sunt. Sed quid aliud ab homine heterodoxo expectes? Fallitur ipse in fide perpetuo; hinc non potest non fallere, quos erudit, hoc uno fortassis nomine commendandus, quod saltem in erroribus tradendis consequentiam doctrinæ non negligat. Nos hic à ferula abstinemus, eadem in *tit. seq.* Bœhmerum mulctaturi.

§§§§ (o) §§§§

TI.